

Melleruds kommun

Budget 2023 och plan 2024 - 2025

Majoritetens förslag

Innehåll

Inledning	2
Tidsplan.....	2
Arbetsutskottets beslut	3
Förutsättningar – omvärld.....	4
Förutsättningar Mellerud	5
Förutsättningar – nämnderna	8
KSAU:s budgetförslag	9
Vision, Mål God Ekonomisk Hushållning, Personalmål.....	12
Resultatbudget, kassaflödesbudget och balansbudget.....	14
Investeringsplan 2023-2027	17

Inledning

Budgetberedningen ger i början av mars direktiv till kommunchefens ledningsgrupp för framtagning av budgetförslag för kommande år och de två planåren. Direktiven baseras på kommunfullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning, dialog med partigrupper, aktuella finansieringsförutsättningar, förväntad kostnadsutveckling, skattesats, investeringsvolym, resultat samt politisk inriktning inklusive nämndmål.

Inför budgetarbetet 2023 har kommunens nämnders presidier samt partigrupper tillsammans med kommunchefens ledningsgrupp haft presidiedialog i enlighet med kommunens styrprinciper. KSAU beslutade därefter, 2022-03-08 § 74, om budgetdirektiv till kommunchefens ledningsgrupp för att upprätta ett tjänstemannaförslag till budget för 2023 plan 2024–2025.

I början av april redovisar och överlämnar kommunchefens ledningsgrupp ett tjänstepersonförslag till budget inom ramen för budgetberedningens direktiv. Förvaltningscheferna redovisar de förutsättningar som budgetförslaget är beräknat på. Redovisningen sker till samtliga nämnders presidier samt partigrupper. KSAU:s budgetdirektiv till kommunchefens ledningsgrupp var att redovisa åtgärder/omdisponeringar för ett resultatmål på 3 %, 2,5 % respektive 2 %. Detta redovisades muntligt. KSAU beslutade på mötet om ett resultatmål på 2,5 %. Samtliga nämnder ska ta upp budgetförslag med eventuella ändringsförslag på ett protokollfört möte samt besluta om åtgärder enligt KSAU:s beslut och redovisa dem senast 25/5.

Presidier och nämndpresidier ska ges möjlighet att lämna budgetförslag till budgetberedningen (Ksau). Kommunstyrelsens arbetsutskott (Ksau) bereder förslaget, Kommunstyrelsen lämnar förslag till beslut, fullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar vid sitt sammanträde i juni. Efter att nämnden en budgetram börjar arbetet med att ta fram en detaljbudget för budgetåret. Nämndernas detaljbudgeter ska vara klara senast november och anmälas till kommunfullmäktige.

Efter presenterats för presidier och partigrupper, bereds möjlighet att inkomma med synpunkter till budgetberedningen (Ksau) den 24maj.

Tidsplan

KSAU diskuterar om KS förslag till budgetram och omdisp/åtgärder	2022-05-04
KS beslutar om förslag till budgetram och omdisp/åtgärder	2022-05-18
KUN beslutar om förslag budgetram och omdisp/åtgärder	2022-05-25 omedelbar justering
BN beslutar om förslag till budgetram och omdisp/åtgärder	2022-05-25 omedelbar justering
SN beslutar om förslag budgetram och omdisp/åtgärder	2022-05-23 omedelbar justering
MBL § 19	2022-06-01 § 19
KSAU fattar förslag till beslut	2022-06-07 omedelbar justering
KS fattar förslag till beslut	2022-06-08
KF fattar beslut om budgetramar 2023	2022-06-22

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet beslutar att ställa sig bakom framtaget förslag till budget 2023-2025 samt förslag till investeringsplan 2023-2027 med följande förändringar:

- Resultatnivå 2,5 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Följande poster avräknas förfogandeanslaget med högst nedan belopp:

- DVVJ 300 tkr
- Campus Dalsland 250 tkr
- Kanalyran 200 tkr
- Seniorkort 350 tkr
- Kommunakademien Väst ca 40 tkr

Uppräkning av övriga kostnader på 1,5 % fördelas:

- 0,5 % till respektive nämnd
- Livsmedel 0,9 mkr fördelas mellan Kultur- och utbildningsnämnden och Socialnämnden
- Drivmedel med 0,5 mkr fördelas mellan Kommunstyrelsen och Socialnämnden
- El på 1,1 mkr fördelas mellan Kommunstyrelsen och Socialnämnden (endast 2023)

Åtgärder på totalt 9,4 mkr för att uppnå ett resultat på 2,5 % och finansiera tillfälliga anslag eller beslut fördelas enligt nedan:

- Kultur- och utbildningsnämnden 1,3 mkr
- Socialnämnden 6,2 mkr
- Kommunstyrelsen 1,9 mkr

Respektive nämnd ska senast den 25 maj 2022 redovisa vilka åtgärder/omdisponeringar som kommer göras.

En generell besparing läggs in i budget för 2025 för att uppnå balanskravsresultat.

Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att senast till kommunstyrelsens arbetsutskott i november återkomma med förslag till objekt som kan avyttras (fastigheter m.m.).

Reservationer

Michael Melby (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag och med följande motivering:

Finansiella direktiv, kommunen har gjort goda resultat och prognosen framåt är god, att fortsätta spara ser jag inte som varken bra eller med kommunens ambition att kunna vara en god arbetsgivare.

Förutsättningar – omvärld

Samhällsekonomiskutveckling

Effekterna av Rysslands invasion av Ukraina antas få en dämpande effekt på global och svensk tillväxt, men återhämtningen i den svenska ekonomin fortgår och konjunkturläget i Sverige bedöms vara i det närmaste balanserat 2022 och 2023.

- Inflationen blir riktigt hög i år, men faller sedan tillbaka. Ökningstakten för KPIF väntas kulminera 2022 på 4,6 procent för att sedan sjunka under målet om 2 procent 2023. Löneökningstakten bedöms bli marginellt lägre 2022 än 2021. Från 2023 och framåt antas en högre löneökningstakt: 3,1 procent årligen

- Svensk ekonomi har klarat sig väl genom pandemin även om tillväxten bromsade in mot slutet av 2021 och i början av 2022. Sysselsättningen väntas dock fortsätta öka innevarande och nästa år.

- Andelen arbetslösa antas minska till 7 procent 2023 och förbli stabil de kommande prognosåren – ungefär i nivå som före pandemiutbrottet (6,8 procent 2019).

- Osäkerhet i prognosen, som beskrivs som stor, hänger främst samman med Rysslands invasion av Ukraina. Det gäller både hur utvecklingen framskrider och storleken på effekterna. Pandemin samt att flera centralbanker kan tvingas höja räntan snabbare än väntat är också osäkerheter för den ekonomiska utvecklingen.

Kommunernas ekonomi

Förutom kostnadsökningar till följd av inflationen för främst livsmedel, drivmedel och elpriser ökar kommunernas kostnader för pensioner nästa år. SKR, Sobona och de fackliga organisationerna har kommit överens om ett nytt pensionsavtal som gäller från 1 januari 2023. Det nya pensionssystemet innebär att de förmånsbestämda pensionerna avvecklas och därmed får alla som anställs från och med 2023 en premiebestämd pension. Premiebestämd pension innebär att arbetsgivaren sätter av en summa till de anställdas tjänstepensioner varje månad och därmed får ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader. Samtidigt som kommuner och regioners pensionsskuld minskar över tid får medarbetarna högre pensioner. Det nya avtalet innebär att kommuner och regioner från och med 2023 kommer att öka avsättningen till den premiebestämda pensionen från 4,5 till 6 procent av den pensionsgrundande lönen upp till avgiftstaket som är 7,5 inkomstbasbelopp (vilket motsvarar drygt 44 000 kronor). På de lönedelar som överstiger basbeloppen kommer kommuner och regioner att öka avsättningen från 30 till 31,5 procent. Detta medför ökade kostnader som för Melleruds del beräknas till ca 7–8 mkr.

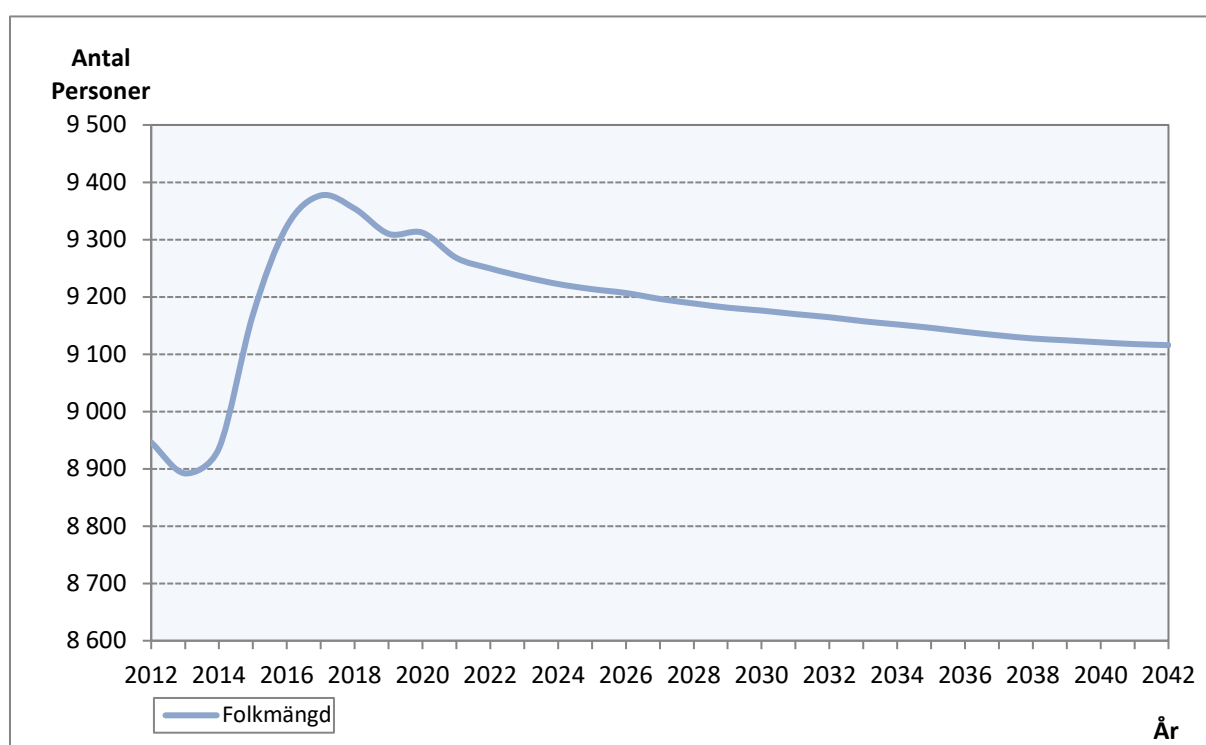
Källa: SKR Cirkulär 22:14

Förutsättningar Mellerud

Befolkning

Antal invånare i Melleruds kommun har under lång tid minskat. En minskning av antalet invånare ger lägre skatteintäkter och försämrade planeringsförutsättningar. För åren 2014 - 2017 bröts denna trend med tillfälligt och befolkningen ökade när kommunen tog emot många nyanlända. Under 2018 började befolkningen åter att minska. Födelsenettet har varit negativt under många år och det tidigare positiva flyttnettet har i stort sett upphört. För 2021 minskade invånarantalet med ca 40 personer. Födelsenettet och inrikes flyttnetto var fortsatt negativt medan flyttnettet från utlandet var positivt.

Enligt den senaste befolkningsprognosen från SCB minskar Melleruds invånarantal fram till 2042. Enligt prognosen fortsätter födelsenetto vara negativt och nettoinflyttandet ökar endast marginellt. En minskning av antalet invånare ger försämrade finansieringsförutsättningar. Mellerud är beroende av bidrag från de kommunala utjämningsystemen och dessa fördelas utifrån antal invånare, detsamma gäller generella statsbidrag.

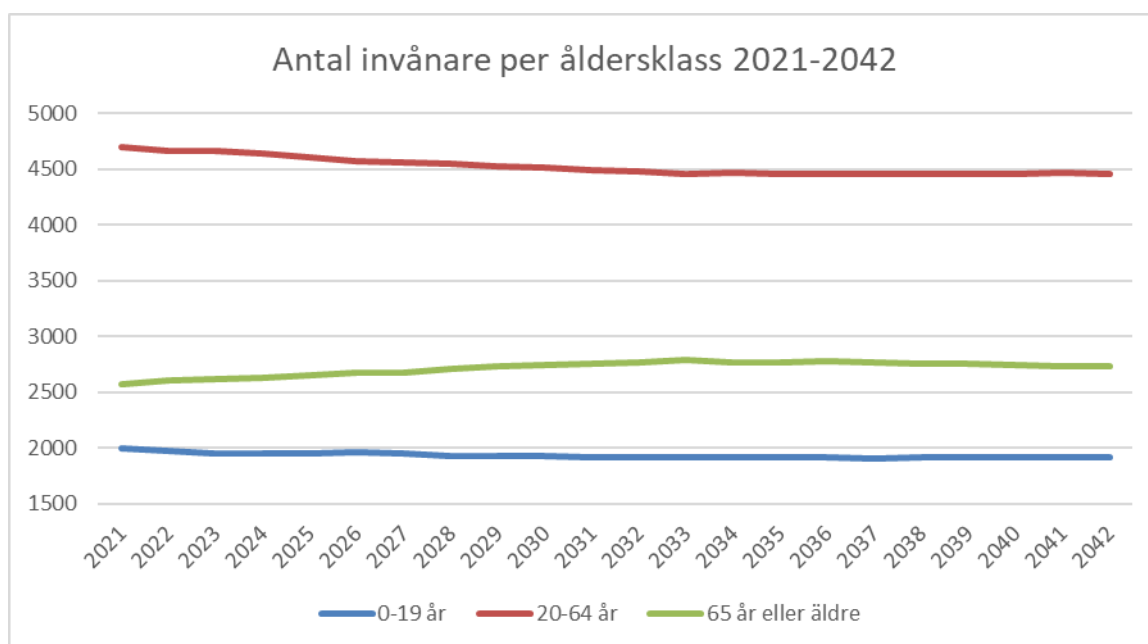
Diagrammet visar Melleruds kommuns invånarantal 2012–2021 och befolkningsprognosen för 2022–2042.

SCB har även gjort en befolkningsprognos för skolområdena Åsensbruk, Åsebro, Dals Rostock och centrala Mellerud. I samtliga områden minskar befolkningen förutom i Melleruds tätort.

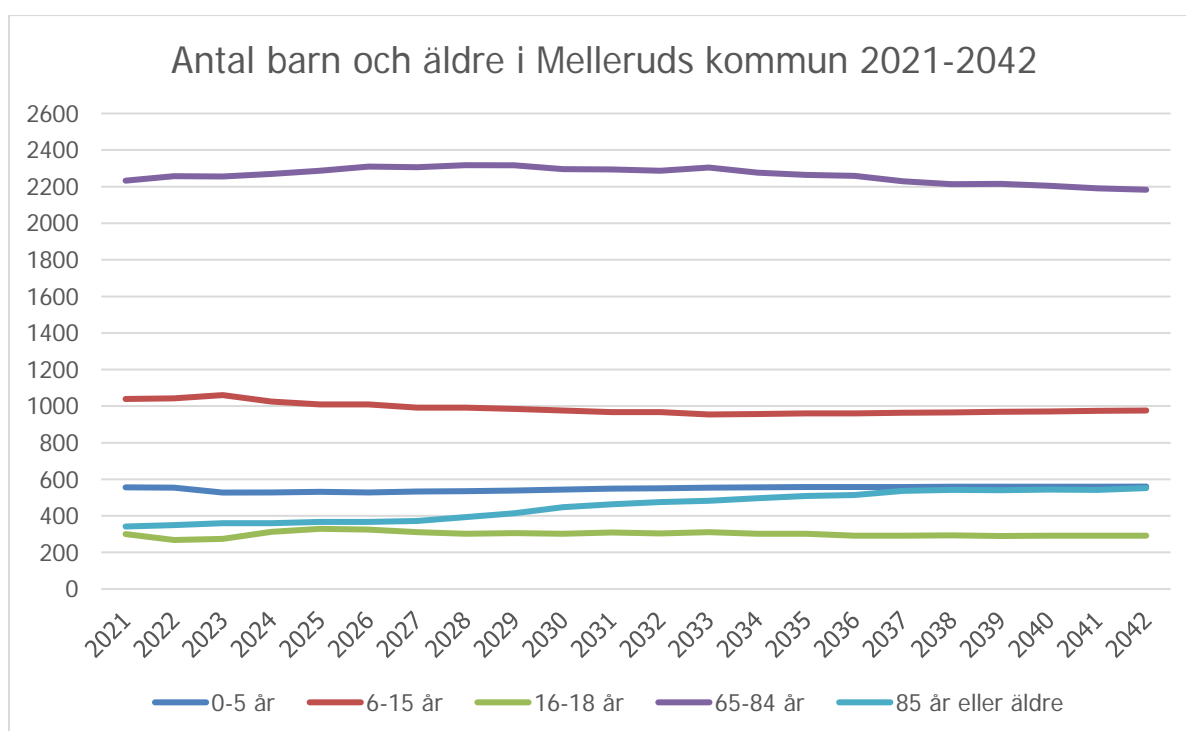
Mellerud har en hög grad äldre befolkning, ca 28 procent av invånarna är över 65 år och 2030 beräknas andelen öka till 30 %. Både beroende på ökat antal i gruppen och en minskning av antalet invånare. Medelåldern i Melleruds kommun är hög jämfört med riket.

Befolkningen i arbetsför ålder i Mellerud sjunker och befolkningen blir äldre.

Försörjningsbördan ökar när de som är sysselsatta behöver försörja fler individer. Det ställer stora krav på prioritering av de offentliga resurserna och servicen till medborgarna kan komma att behöva förändras och omprioriteras.

Liksom riket visar prognosen på en ökning i åldersgruppen äldre. Den demografiska prognosen för Mellerud skiljer sig jämfört med riket. Liksom riket visar prognosen på en ökning i åldersgruppen äldre. För barn och unga förväntas ingen ökning.

Fram till år 2042 är antalet barn i åldern 0–5 år i stort sett oförändrat medan antalet i åldern 6–18 år minskar marginellt. Däremot visar prognosen för delområdena på en minskning i samtliga skolområden förutom Melleruds tätort. Antal personer i åldern 85 år och äldre ökar med ca 200 personer till 2042. I åldern 65–84 år sker en ökning till år 2033 för att sedan minska. För 2041 prognostiseras antalet var 50 färre än 2021.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Skatteintäkter är beräknad efter SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognos per februari samt SCB:s befolkningsprognos. Enligt SCB:s befolkningsprognos minskar antalet invånare med i snitt 20 invånare per år under perioden 2023–2025. Skatteintäkterna är beräknade efter en befolkningsminskning mer -50 invånare per år och oförändrad skattesats.

Riksdagen har beslutat om två tillfälliga generella statsbidrag: Bidrag avseende kommun med högt flyktingmottagande 3,4 mkr per år 2022–2024. Bidrag för kommun med särskild utmaning 3,3 mkr per år 2022–2024. Dessa tillfälliga bidrag ingår i resultatbudgeten och innebär att resultatnivån minskar betydligt 2025.

De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på antalet invånare 1 november året innan budgetåret.

Antal invånare 1/11	2022	2023	2024
	9 218	9 168	9 118

En minskning av antalet invånare ger lägre skatteintäkter och utjämningsbidrag. En minskning med 50 invånare per år ger -3 mkr lägre skatteintäkter och utjämningsbidrag per år.

Finansnetto

Finansiella intäkter avser främst borgensavgifter från AB Melleruds Bostäder.

De finansiella kostnaderna består av räntor på upptagna lån samt av ränte- och basbeloppsuppräknning av den del av pensionsskulden som ingår i balansräkningen. Ränta för lån har beräknats till 1,6 % -1,9 % för perioden 2023–2025. Beräkningen är gjord utifrån en nyupplåning på 40 mnkr under 2023 och ytterligare 85 mnkr under 2025. En allt större del av räntekostnaderna finansieras genom affärsverksamhetens taxor.

Pensioner

Pensionskostnaderna och pensionsskulden är beräknade efter Skandias prognos från december med tillägg för schablonuppräknat kostnad för nytt avtal enligt uppgift från Skandia.

Förutsättningar – nämnderna

	2023	2024	2025
Skattesats	-	-	-
Invånarantal minskning årligen	-50	-50	-50
Uppräkning			
Löner	3,0%	2,7%	2,7%
Övriga kostnader	1,5%	1,5%	1,5%
Uppräkning externa intäkter	1 %	1 %	1 %
Köp av huvudverksamhet	2,5%		

Personalkostnader

I underlaget har använts en personalkostnad uppräknad med 3,0 % jämfört med budget 2022. Utrymme för löneökningar budgeteras centralt och fördelas till respektive nämnd efter att de lokala förhandlingarna är klara. Ramuppräkning för förtroendevaldas arvode, timlöner etc. kompenseras direkt. Eventuella löneförändringar som sker vid sidan om den årliga löneöversynen kompenseras inte.

Löpande kostnader

I löpande kostnader inbegrips köp av varor och tjänster. Inflationen beräknas uppgå till 1,7 % för 2022 enligt KPIF. I uppräkningsunderlaget har en schablonuppräkning på 1,5 % använts för "löpande kostnader" för att kompensera för inflation. Då inflationen främst beror är hänförlig till livsmedel, drivmedel och elkostnader har 0,5 % fördelats ut till nämnderna och 1 % har riktats för prishöjningar avseende livsmedel, drivmedel och el. Kostnader för köp av huvudverksamhet (gymnasieverksamhet, räddningstjänst, miljöverksamhet och placeringar inom IFO) räknas upp med 2,5% då dessa kostnader är relaterade till lön. Kostnadsökningar därutöver ska inrymmas i tilldelad ram.

Övriga budgetförutsättningar

Affärsverksamheten

Affärsverksamheterna VA, renhållning och fjärrvärme förutsätts hålla 100 % avgiftsfinansiering. För denna del av kommunens verksamhet görs ingen schablonmässig uppräkning. En översyn av taxor har gjorts inom VA-verksamheten och renhållningsverksamheten. Taxorna kommer behöva för att finansiera kommande utbyggnad av VA-anlutningar inom vissa områden och höjda räntor.

Statsbidrag

Förutom den budgetram som tilldelas från kommunfullmäktige finns ett stort antal riktade statsbidrag till verksamheten, som är avsedda för ett visst ändamål. Varje nämnd/förvaltning bedömer själva hur de ska hantera konsekvenserna av riktade statsbidrag och vad som händer när bidraget upphör.

Demografiska förändringar

Det finns ingen beslutad resursfördelningsmodell som justerar volymförändringar för barn, elever och äldre utifrån befolkningsprognos. Antalet barn och elever förändras endast marginellt under åren 2023–2025.

KSAU:s budgetförslag – nämndernas ramar

Arbetsutskottet beslutade 2022-04-19 om att:

- Resultatmål 2,5 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag för 2023
- Uppräkning av övriga kostnader med 1,5 % fördelas med 0,5 % till respektive nämnd. Övrig uppräkning på 1 % fördelas till KUN och SN med 0,9 mkr avseende livsmedel, till KS och SN med 0,5 mkr avseende drivmedel och till KS och SN med 1,1 mkr avseende el (endast 2023).
- Följande poster reserveras på förfogande anslaget till (max): DVVJ 300 tkr, Campus Dalsland 250 tkr, Kanalyran 200 tkr, Seniorkort 350 tkr, Kommunakademin Väst 40 tkr.
- Åtgärder/omdisponeringar på totalt 9,4 mkr fördelas enligt nedan för att nå ett resultatmål på 2,5 % och finansiera tillfälliga anslag eller beslut:
KUN 1,3 mkr
SN 6,2 mkr
KS 1,9 mkr
Respektive nämnd ska senast 25/5 redovisa vilka åtgärder/omdisponeringar som kommer göras.
En generell besparing lägg in i budget för 2025 för att uppnå balanskravet.
- Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att till KSAU senast i november återkomma med förslag till objekt som kan avyttras (fastigheter mm).

Specificering av nämndernas ramar till 2023:

	KF, ÖF, VN, REVISION	KS SBF	KS KSF	BN	KUN	SN
Budget 2022	3 396	30 945	60 803	-262	245 702	306 806
Tillfälligt anslag KF junibudget					-4 000	
Tillfälliga anslag tilläggsbudget					-3 000	-800
Statsbidrag enl." Finansieringsprincipen"			150		300	100
Anslag Val	-300					
Kompensation för tillfälliga anslag 2022					3 500	
Anslag marknadsföring, tillväxt, digitalisering			1 200			
Anslag AME (kompensation för TA 2022)						1 500
Kompensation för tillf.anslag Familjecentral						800
Komp ökade kapitalkostnader		500	300			
Komp för bortfall bidrag Tillväxtverket ¹⁾			2 000			
Kompensation Öppen skolskjuts ³⁾					1 000	
Åtgärder/omdisponering		-740	-1 100		-1 300	-6 200
Uppräkningar						
Löneuppräkning timlöner, OB ers, arvoden mm ¹⁾	91	190	97	13	60	1 307
Övrig uppräkning 0,5 %	9	324	216	4	320	300
Kompensation I drivmedel		165				335
Komp. ökade priser serviceen. (livsmedel)		14	18		1 297	671
Kompensation elkostnad endast 2023 ³⁾		900	110		10	80
Uppräkning externa intäkter 1%	-2	-432	-124	-15	-384	-553
Köp av huvudverksamhet (Gymn, Räddtj.)			325		740	400
Tekniska justeringar						
Höjd internränta		1 288	13		6	11

Justering bidrag Rådahallen		-2 147	2 147			
Interna intäkter		-357				
Budget 2023	3 194	30 641	66 155	-260	244 251	304 757

- 1) Löneuppräknig för månadsanställd och visstidsanställda budgeteras centralt och fördelas ut när lönerevision är klar.
- 2) Idag erhåller kommunen bidrag från Tillväxtverket. Det finns i nuläget inga beslut om ytterligare medel för 2023. Medel som kompensation för detta reserveras under förfogande anslaget och fördelas ut till KUN med 70 % och SN med 30 % om inte Tillväxtverket fattar beslut om nya medel.
- 3) Öppen skolskjuts gäller från och med halvåret 2023 och får helårseffekt 2024. För 2024 finansieras detta genom att anslaget för kompensation högre elpriser för 2023 omdisponeras, då priset enligt avtal blir lägre 2024, till Kultur- och utbildningsnämnden.

Följande tekniska justeringar kommer att göras i nämndernas ramar:

- Kompensation för lönerevision för 2022
- Kompensation för höjda hyror till följd av höjd intern ränta (kostnadsneutralt).
- Eventuell justering för köp av interna tjänster (kök och städ) mellan nämnderna (kostnadsneutralt).

Kommunstyrelsen

Förändring av budgetram till 2023 (uppräknig exkluderat):

- Utökad anslag till Samhällsbyggnadsförvaltningen med 500 tkr avseende kapitalkostnader för ökad investeringsnivå.
- Utökad anslag till Kommunstyrelsens förvaltning med 300 tkr avseende kapitalkostnader för ökad investeringsnivå.
- Anslag till brottsförebyggande arbetet med 100 tkr för 2023, ersättning från staten enligt finansieringsprincipen. Totalt 200 tkr varav 100 tkr tillfördes i budget för 2022.
- Anslag för marknadsföring, tillväxt och digitalisering med 1 200 tkr.
- Kommunen erhåller 2022 bidrag från Tillväxtverket. Det finns i nuläget inga beslut om ytterligare medel för 2023. Medel som kompensation för detta reserveras under förfogande anslaget och fördelas ut till KUN med 70 % och SN med 30 % om inte Tillväxtverket fattar beslut om nya medel.
- Kompensation för elkostnader med 1 010 tkr för 2023. Fr. o m 2024 är elpriset enligt avtal lägre. Kompensation för ökade drivmedelskostnader 165 tkr.
- Åtgärder/omdisponeringar på – 1 840 tkr.
- Uppräknig och "tekniska justeringar" tillkommer.

I budgetramen (KSF) ingår förfogandeanslaget med 4 200 tkr + 2 000 tkr.

- Följande poster reserveras på förfogande anslaget till (max): DVVJ 300 tkr, Campus Dalsland 250 tkr, Kanalyran 200 tkr, Seniorkort 350 tkr, Kommunakademin Väst 40 tkr.
- Anslag för eventuell kompensation för minskat bidrag från Tillväxtverket finns reserverat under förfogande anslaget med 2 000 tkr och tillfaller KUN med 1 400 tkr och SN med 600 tkr om inga nya bidrag beslutas av Tillväxtverket.

Kultur- och utbildningsnämnden

Förändring av budgetram till 2023 (uppräknig exkluderat):

- Tillfälligt anslag som beslutades i fullmäktigebudgeten i juni för 2022 avseende kostnader för interkommunal ersättning och eventuell utbildningsskuld till följd av Covid-19 på – 4 000 tkr upphör.

- Kompensation på 3 500 tkr för det tillfälliga anslaget som upphör.
- Tillfälligt anslag på som beslutades i tilläggsbudgeten i januari för SFI-undervisning, ökat antal GRUNDVUX-platser mm upphör på – 3 000 tkr 2022.
- Anslag för extra studietid med 100 tkr per år för 2023 och 2024 (total 200 tkr, med 2022 års anslag). Anslag för planering för gymnasial utbildning med 200 tkr per år 2023 och 2024. Ersättning från staten enligt finansieringsprincipen.
- Anslag för öppen skolskjuts 1 000 tkr 2023 och ytterligare 1 000 tkr 2024, totalt 2 000 tkr för 2024.
- Anslag för eventuell kompensation för minskat bidrag från Tillväxtverket finns reserverat under förfogande anslaget och tillfaller nämnden med 1 400 tkr om inga nya bidrag beslutas av Tillväxtverket.
- Kompensation för elkostnader med 10 tkr för 2023. Fr. o m 2024 är elpriset enligt avtal lägre. Kompensation för livsmedel ingår i posten kompensation ökade interna priser serviceenhet mm.
- Åtgärder/omdisponeringar på – 1 300 tkr.
- Uppräkningar och "tekniska justeringar" tillkommer.

Socialnämnden

Förändring av budgetram till 2023 (uppräknings exkluderat):

- Tillfälligt anslag på 0,8 mnkr för 2022 för införande av familjecentral blir permanent från och med 2023.
- Kompensation med 1,5 mkr för att tilläggsanslag för 2022 avseende AME som upphör.
- Anslag för extra omsorgskontakt med 300 tkr för 2023 och framåt. (Totalt 600 tkr per år med 300 tkr från 2022). Minskat anslag med -200 tkr för 2023 och -300 tkr för 2024 avseende personlig assistans och sjukvårdande insatser. Anslag för minskade riktade statsbidrag, minskade timanställda i äldreomsorgen m.fl., med 2 400 tkr från 2024. Ersättning/regleringar från staten enligt finansieringsprincipen.
- Anslag för eventuell kompensation för minskat bidrag från Tillväxtverket finns reserverat under förfogande anslaget och tillfaller nämnden med 600 tkr om inga nya bidrag beslutas av Tillväxtverket.
- Kompensation för elkostnader med 80 tkr för 2023. Fr. o m 2024 är elpriset enligt avtal lägre. Kompensation för ökade drivmedelskostnader 335 tkr. Kompensation för livsmedel ingår i posten kompensation ökade interna priser serviceenhet mm.
- Åtgärder/omdisponeringar på – 6 200 tkr.
- Uppräkningar och "tekniska justeringar" tillkommer.

Förändring av budgetram till 2025:

En generell neddragning på -3 000 tkr för att uppnå balanskravet. Fördelas i budgeten kommande år.

Vision, Mål God Ekonomisk Hushållning, Personalmål

Vision

Visionen pekar ut riktningen för Melleruds kommun

Kommunfullmäktige har antagit en vision för Melleruds kommun

Mellerud – en attraktiv och drivande kommun i framkant av utvecklingen.

Vi står för företagsamhet, delaktighet och omtanke om varandra, Vi ger trygg välfärd till alla generationer, med särskild uppmärksamhet på det förebyggande arbetet med fokus på ungdomar och barnfamiljer.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Enligt kommunallagen ska kommuner varje år upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin. Kommuner ska också ange finansiella och verksamhetsmässiga mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet tar sikte på förmågan att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger ihop för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Kommunen ska i enlighet med detta ange både finansiella mål och mål för verksamheten för att god ekonomisk hushållning ska uppnås. Definitionen av god ekonomisk hushållning avseende de finansiella målen är att: Innevarande generation ska inte överföra några obalanserade kostnader eller skulder till kommande generationer. Kommunfullmäktige har för 2021 beslutat om tre finansiella mål och tre mål för verksamheten. Nämnderna tar fram mål utifrån fullmäktiges mål. Dessa följs upp via nyckeltal. Det är nämndernas mål, kopplat till fullmäktigemålen, som ligger till grund för bedömning av fullmäktiges måluppfyllelse.

Det är fullmäktiges finansiella mål och mål för verksamheten som definierar vad som är god ekonomisk hushållning för Mellerud.

God ekonomisk hushållning i Melleruds kommun innebär att de finansiella målen uppnås och majoriteten av fullmäktiges mål för verksamheten uppnås eller delvis uppnås.

För styrning av verksamheten har fullmäktige antagit följande tre mål:

Melleruds kommun

- 1 tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett social, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv
- 2 är välkomnande och inbjuder till medskapande – internt och externt – för en utvecklad samhällsservice och ökad attraktivitet
- 3 främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.

Enligt styr- och ledningsplanen har nämnderna i uppdrag att föreslå nämndens mål baserat på kommunfullmäktigemålen.

Kommunfullmäktige har antagit följande finansiella mål

- A. Soliditeten ska inklusive ansvarsförbindelse vara oförändrad eller öka.** Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.
- B. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/inv.** Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.
- C. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.** För att ge värdesäkring av eget kapital och möjliggöra viss egenfinansiering av investeringar samt amortering av lån.

Finansiella mål	Belopp i Mnkr	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Soliditeten ska vara positiv inkl. ansvarsförbindelsen					
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse		21,4%	21,7%	23,0 %	21,8%
Mål= ska vara positiv eller öka		>0	>0	>0	>0
Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/invånare					
Långfristiga lån		391,3	431,3	431,3	516,3
Varav affärsverksamhet		220,6	251,8	264,8	331,3
Varav skattefinansierad verksamhet		170,6	179,4	166,4	185,0
Antal invånare		9 218	9 168	9 118	9 068
Låneskuld per invånare		18,5	20,3	20,9	21,2
Mål =< 30		<30	<30	<30	<30
Resultatet ska minst uppgå till 2% av intäkter från skatter och utjämningsbidrag					
Resultat %		2,5%	2,5%	1,4%	0%
Mål %		2,0%	2,0	2,0	2,0

Personalmål

Melleruds kommun har kompetenta medarbetare och ledare och en god arbetsmiljö som kännetecknas av transparens, delaktighet, gott bemötande, en hållbar arbetssituation samt möjligheter till kompetens- och karriärsutveckling.

Resultatbudget, kassaflödesbudget och balansbudget

Resultatbudget

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	183,6	188,8	190,3	191,8	193,4
Verksamhetens kostnader	-782,6	-818,8	-842,0	-863,4	-879,2
Avskrivningar	-30,6	-31,5	-31,5	-31,5	-31,5
Verksamhetens nettokostnader	-629,5	-661,4	-683,2	-703,1	-717,3
Skatteintäkter	401,6	410,7	430,2	444,4	459,1
Generella statsbidrag och utjämning	277,7	273,1	275,8	275,6	265,8
Verksamhetens resultat	679,4	22,3	22,8	16,9	7,5
Finansiella intäkter	0,8	1,2	0,9	0,9	0,9
Finansiella kostnader	-2,9	-6,4	-6,3	-7,6	-8,4
Resultat efter finansiella poster	47,7	17,1	17,4	10,2	0,0
Skattekostnader					
Extraordinära poster					
Årets resultat	47,7	17,1	17,4	10,2	0,0

Kassaflödesbudget

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Periodens resultat	47,7	17,1	17,4	10,2	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	30,6	31,5	31,5	31,5	31,5
Förändring av pensionsavsättningar	0,7	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Förändring av övriga avsättningar	0,1				
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0				
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	79,1	48,6	48,8	41,6	31,5
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	-8,5				
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager	-0,4				
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	-9,6				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	60,6	48,6	48,8	41,6	31,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar					
Investering i materiella anläggningstillgångar	-59,5	-156,7	-96,1	-41,6	-112,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,4				
Förändring investeringsbidrag och anslutningsavg.	11,9				
Förändring leasingtillgång	3,6				
Förändring av leasingskuld	-3,6				
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-47,2	-156,7	-96,1	-41,6	-112,9
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		65,0	40,0	0,0	85,0
Amortering av skuld	-20				
Ökning långfristiga fordringar					
Minskning av långfristiga fordringar					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-20	65,0	40,0	0,0	85,0
Periodens kassaflöde	-6,6	-43,1	-7,3	0,0	3,6
Likvida medel från årets början	57,8	51,2	8,1	0,8	0,8
Likvida medel vid årets slut	51,2	8,1	0,8	0,8	4,4

Balansbudget

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar			0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	694,3	819,5	884,1	894,2	975,6
Finansiella anläggningstillgångar	13,4	13,4	13,4	13,4	13,4
Summa anläggningstillgångar	707,7	832,9	897,5	907,6	989,0
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3
Fordringar	88,0	88,0	88,0	88,0	88,0
Kortfristiga placeringar					
Kassa och bank	51,2	8,1	0,8	0,8	4,4
Summa omsättningstillgångar	148,5	105,4	98,1	98,1	101,7
SUMMA TILLGÅNGAR	856,2	938,3	995,6	1005,7	1090,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	47,7	17,1	17,4	10,2	0,0
Resultatutjämningsreserv	27,1	27,1	26,1	26,1	26,1
Övrigt eget kapital	288,4	336,1	354,2	371,6	381,9
Summa Eget kapital	363,2	380,3	397,7	408,0	408,0
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande					
Andra avsättningar	10,9	10,9	10,7	10,6	10,6
Summa avsättningar	10,9	10,9	10,7	10,6	10,6
Skulder					
Långfristiga skulder	352,7	417,7	457,7	457,7	542,7
Kortfristiga skulder	129,4	129,4	129,4	129,4	129,4
Summa skulder	482,1	547,1	587,1	587,1	672,1
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	856,2	938,3	995,6	1005,7	1090,7
Panter och ansvarsförbindelser					
1. Panter och därmed jämförliga säkerheter					
2. Ansvarsförbindelser					
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	192,2	179,7	182,0	176,3	170,8
b) Övriga ansvarsförbindelser	163,4	163,4	163,4	163,4	163,4

Investeringsplan 2023-2027

Objekt MKR	Bud- get 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Start be- sked
Övergripande						
Tekniska övergripande	300	300	300	300	300	
Summa Övergripande	300	300	300	300	300	
Kommunstyrelsen inkl IT						
Mörkläggningsgardiner Dalslands Center	130					
Ljudanläggning Hallingsalen Dalslands Center		100				
Rumsavskiljare/ridå Dalslands center		80				
Belysning Dalslands center			50			
Ny hemsida			500			
Diverse inventarier	100	100	200	200	200	
E-medborgarförslag	100					
EDS Switchar ca 25 per år	600	600	600	600	600	
EDS Huvdswitch				1 000		
EDS UPS ca 5 per år	50	50	50	50	50	
EDS SAN (lagringsyta)	400					
EDS WLC (styr vårt WiFi)	250					
EDS AP (WiFi antenner) ca 60 om året	400	400	400	400	400	
EDS Datorer och mobiler till EDS						
EDS e-Arkiv	150	150	150	150	150	
EDS Politikerdatorer	440				440	
EDS Telefoni (ej klart ännu om behovet)	2 000					X
Reservsamband	70					
Reservkraft till bygdegårdar		50				
Summa Kommunstyrelsen inkl IT enheten	4 690	1 530	1 950	2 400	1 840	
Rådahallen						
Städmaskin		80				
Passagegrind	50					
Bassängmatta över rehab	50					
Summa Rådahallen	100	80				
Fastighetsenheten						
Nya eller utbyte komponenter (huvudsak vent)	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	
Bryggor Sunnanå, utbyte	400		400		450	
Tillgänglighetsanpassning kommunhus			3 000			X
Projektering	1 500					X
Tak,fasad och ventilation Kommunhuset			6 000			X
Takbyte	1 000		1 000		3 000	
Uppdatering av utemiljö skolor (1 skola/år)	400	400	400			

	Parkering Vita Sannar (nytt avtal)	900						
	Solceller	500	450	500	500			
	Sunnanå hamn miljö, toaletter duschar		2 500					
	Kroppefjälls förskola Ventilation		3 300					
	Mark eller fastighetsköp	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000		X
	Konstgräsplan, gräs, belysning	3 800						
	Stationshus Dals Rostock							
	Vita Sannar toalett norra stranden	800						
	Förskola Åsebro (tot 6 mkr)	4 000						
	Elverk portabla			300				
	Laddplatser kommunala fastigheter (lagkrav)			700	700			
	Bryggor västra hamnen			500				
	Bryggor norra hamnen	850						
	Dalslands Center (Preliminärt belopp, inga beslut fattade, förutsätter fler finansiärer)	5 000						X
	Summa Fastighetsenheten	23 650	11 150	17 300	5 700	7 950		
	Gatu och parkenheten							
	Nya eller utbyte komponenter	600	600	600	600	600		
	Reinvestering asfalt	1 500	1 500	1 000	1 000	1 000		
	Uppdatering av lekplatser	300		300		300		
	Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		
Expl	Utbyggnad Sapphult			800				
	Utbyte Gatubelysning	300	300	500	500	500		
	Trafikutredning tung tfk Ö Ind område			2 000				
	Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.	500						
	Trafik/Trivselåtgärder Österrådaplan/Telaris	500						
	GC väg Dals Rostock norra (Bidrag statlig infrastruktur)		1 700					
	Utbyggnad gator bostadsområde, Sjöskogen			500	5 000			X
	Ny infart + parkering Lunden		500					
	Holder maskin			1 400				
	Traktor				1 100			
	Sopmaskin						700	
	Spolkärra			400				
	Tågstopp infrastruktur Dals Rostock							
	Aktivitetsområde som kompletterar Parkgatan	1 500						
	Ny detaljplan Vita Sannar, Strövområde, parkering	2 000						
	Sadéns runda, Kroppefjäll	100	1 000					
	Utbyte badbrygga Vita Sannar		200					
	Offentlig mark Sunnanå hamn	10 000						X
	Asfalt till VA-projekt/Gatubelysning	1 700	2 000	4 200	4 200	4 200		
	Fördyring av projekt							
	Hundrastgård Åsensbruk	175						
	Utökad parkering Håverud		600					

Utökad parkering Strömmersvik	300					
GC-väg Mellerud-Skräcklan				200	1 000	
Utbyte maskiner park/snrörjning	400					
Utbyggnad enligt detaljplan Resecentrum/Bergs	200		1 400			
Utbyggnad enligt detaljplan Kroppefjäll		500				
Dagvattenlösning Vita Sannar	500					
Summa Gatu och parkenheten	21 275	10 200	14 100	13 600	9 300	
Offentlig renhållning						
Nya eller utbyte komponenter						
Asfalt FTI station Dals Rostock	250					
Summa Offentlig renhållning	250					
Serviceenheten						
Kyl/frys Åsebro	50					
Ugn Fagerlidsskolan		100				
Kokgryta Rådaskolan		250				
Granuldisk Skållerud				200		
Ugn lilla Skållerud				100		
Salladsdisk				50		
Bufféline Fagerlid					150	
Tunneldisk Råda					350	
Granuldisk Råda				200		
Stolar Råda			75	75	75	
Diskmaskin Karoliner skolan			70			
Z-Vatten Råda			350			
Ugn Nordalsskolan	100					
Bufféline Råda köket	150					
Ugn Åsebro kök			75			
Maskiner lokalvården	100	100	100	100	100	
Summa Serviceenheten	400	450	670	725	675	
Byggnadsnämnden						
GIS 3D	75					
Summa Byggnadsnämnden	75					
Kultur- och utbildningsnämnden						
Div. inventarier förskola och skola	500	500	500	500		
Utköp modul 4 avdelningar Lunden	6 200					X
Datorer- och inventarier IKT	800	800	800	800		
Demontering av modul, återställning av mark				225		
Behov av två FSK avd. i centralorten PRELIMINÄR				10 000		X
Inköp av Lifecare, Procapita	500					
Summa Kultur- och utbildningsnämnden	8 000	1 300	11 525	1 300		
Socialnämnden						
Grundutrustning/Sängar VoO	200	200	200	200	200	
Generell investeringsbudget SN div inventarier	400	400	400	400	400	

Säbo/demensplatser 10 st Fagerlid		3 000					X
Upprustning Skållerud, projektering 2022	5 500						
Summa Socialnämnden	6 100	3 600	600	600	600		
SUMMA skattefinansierad verksamhet	64 840	28 610	46 445	24 625	20 665		
VA-verksamhet							
Nya eller utbyte komponenter	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850		
Sanering ovidkommande vatten	6 800	5 200	13 100	14 000	14 200		
Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.	1 000	1 000	1 000				
Köpmannebro	2 000	1 000	30 000	15 000			X
Köpmannebro intäkter							
Östra Järn	1 500	600	12 900				X
Östra Järn intäkter							
Dagvattenanläggningar		500	500	500	500		
Vita - Mellerud			1 000	6 000	4 000		X
Solceller inkl. papptak			250				
Sunnanå ARV värmesystem	480						
Sverkersbyn-Dals Rostock		250	2 000				
Backa-Sällsäter intäkter					-1 000		
Backa-Sällsäter flyttas från -21			1 500				
Skalskydd Sunnanå	300						
Tak Sverkersbyn lågvattenreservoar		800					
Utbyte PLC anläggningar	1 000	1 300	2 000	2 000			
Utbyggnad VA bostadsområde, Sjöskogen				2 000	2 000		X
Sjöskogen intäkter							
Översvämningsskydd skyfall enligt VA-plan				500	500		
Dubblering av ledningar Dalskog					1 000		
Summa VA-verksamhet	14 930	12 500	66 100	40 850	24 050		
Renhållning							
Nya eller utbyte komponenter	250	250	250	250	250		
Kretsloppspark Hunnebyn	10 000						X
Nytt vågprogram	200						
Ny våg	500						
Summa Renhållning	10 950	250	250	250	250		
Fjärrvärme							
Nya eller utbyte komponenter	100	100	100	100	100		
PC Klippvägen brännare		175					
PC Åsebro ny panna	250						
Anpassning pannor till nya miljökrav	5 000						

Summa Fjärrvärme	5 350	275	100	100	100	
SUMMA taxefinansierad verksamhet	31 230	13 025	66 450	41 200	24 400	
Oförutsett/Ej fördelat						
TOTALSUMMA	96 070	41 635	112 895	65 825	45 065	
Varav nya eller utbyte komponenter	5 800	5 800	5 300	5 300	5 300	
Varav Bidrag till infrastrukturella investeringar	1 700					